

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра патологічної анатомії

Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ»

(назва освітнього компонента)

Нормативний чи вибірковий освітній компонент вибірковий

Форма здобуття освіти очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 224 «Технології медичної діагностики та лікування»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація 224.02 «Протезування-ортезування»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Протезування-ортезування»

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Курс 1

Силабус освітнього компонента
розглянуто на засіданні кафедри
патологічної анатомії

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем
загальної та природничо-наукової
підготовки

Протокол від
“27” серпня 2024 р. № 1

Протокол від
“30” серпня 2024 р. № 1

Зав. кафедри

Голова

проф. Марковський В.Д.
(підпис) (прізвище та ініціали)

проф. М.С. Мирошніченко
(підпис) (ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Марковський Володимир Дмитрович - завідувач кафедри патологічної анатомії, д.мед.н., професор; vd.markovskyi@knmu.edu.ua , +38-057-707-73-33;
2. Сорокіна Ірина Вікторівна – д.мед.н., професор кафедри; iv.sorokina@knmu.edu.ua , +38-057-707-73-33;
3. Наумова Ольга Володимирівна – к.мед.н., доцент кафедри; ov.naumova@knmu.edu.ua, +38-057-707-73-33;
4. Калужина Оксана Володимирівна – завуч кафедри, к.мед.н., доцент кафедри; ov.kaluzhyna@knmu.edu.ua , +38-057-707-73-33.

Відомості про викладачів освітнього компоненту «Патологічна анатомія» кафедри патологічної анатомії ХНМУ:

1. Марковський Володимир Дмитрович - завідувач кафедри патологічної анатомії, д.мед.н., професор; vd.markovskyi@knu.edu.ua , +38-057-707-73-33;

Контактна інформація:

Місце знаходження кафедри: пр. Науки, 4, м. Харків, головний корпус ХНМУ, 3 поверх

Контактний телефон: +38-057-707-73-33

Консультації:

Очні консультації: місце проведення: кафедра патологічної анатомії пр. Науки, 4, м. Харків, головний корпус ХНМУ, 3 поверх за попередньою домовленістю;

Он-лайн консультації за попередньою домовленістю для чого необхідно написати листа на корпоративну пошту черговому викладачеві згідно з графіком чергувань по кафедрі або викладачеві академічної групи, що дасть посилання до конференції у Google Meet, де відбуватиметься онлайн консультація.

Час проведення занять: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця (9⁰⁰-17¹⁰ відповідно до розкладу).

Тривалість 1 лекції або 1 практичного заняття – 2 академічні години.

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Патологічна анатомія» складено відповідно до Освітньо-професійної програми «Протезування-ортезування» другого (магістерського) рівня за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування», спеціалізація 224.02 «Протезування-ортезування», галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

Опис освітнього компонента (анотація). Освітній компонент «Патологічна анатомія» викладається для здобувачів освіти першого курсу протягом одного семестру. На вивчення відводиться 3 кредити ЄКТС – 90 годин (40 годин аудиторних і 50 годин самостійної роботи здобувача освіти).

Предметом вивчення освітнього компонента є структурне підґрунтя нервово-м'язових та опорно-рухових хвороб людини для поглибленого засвоєння клінічної картини патології опорно-рухової системи із подальшим використанням одержаних знань у практичній роботі.

Міждисциплінарні зв'язки: базуються на вивченні здобувачами освіти анатомії людини, фізіології та патофізіології, патології опорно-рухової системи людини, інтегрується з цими освітніми компонентами; закладає основи вивчення здобувачами освіти хірургії, реабілітації протезованих та ортезованих пацієнтів, неврології, що передбачає інтеграцію викладання з цими клінічними освітніми компонентами та формування умінь застосувати знання з патологічної анатомії у процесі подальшого навчання та професійній діяльності.

Пререквізити «Анатомія людини», «Фізіологія. Патологічна фізіологія».

Постреквізити «Реабілітація протезованих та ортезованих пацієнтів», «Неврологія».

Сторінка освітнього компонента в системі Moodle:
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5860>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компонента «Патологічна анатомія» є оволодіння здобувачами освіти структурних основ патології опорно-рухової системи людського організму.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента є вивчення типових загальнопатологічних процесів, сукупність яких зумовлює морфологічні прояви захворювань опорно-рухової системи.

Вивчити структурне підґрунтя розвитку захворювань опорно-рухової системи та їх клінічних проявів, структурних основ одужання, ускладнень та наслідків.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчального освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами освіти **компетентностей:**

інтегральна: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та задачі дослідницького та/або інноваційного характеру під час професійної діяльності у сфері протезування-ортезування.

загальні:

ЗК 01. Здатність робити незалежні та критичні оцінки, бути критичним і самокритичним.

ЗК 05. Здатність шукати та оцінювати знання на науковому рівні, проводити дослідження на відповідному рівні, розробляти проекти та управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість, проводити пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ЗК 12. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 13. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 16. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 17. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 18. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

фахові (спеціальні) (СК)

СК 01. Знання наукової основи предмета, обізнаність у поточних дослідженнях і розробках, а також розуміння зв'язку між наукою та перевіреним досвідом і практичного значення цього.

СК 03. Здатність знаходити та аналізувати відповідні нормативні документи.

СК 15 Здатність проводити огляд пацієнта та визначати його фізичні, функціональні можливості та антропометричні дані, в тому числі у співпраці з іншими учасниками мультидисциплінарної команди

1.3.2. Вивчення навчального освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами освіти наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 2. Знаходити ефективні доказові рішення у професійній діяльності, реалізуючи їх з метою визначення та забезпечення потреб пацієнта у протезуванні або ортезуванні.

ПРН 3. Володіти та застосовувати знання та уміння із загальної та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань, таких як: обстеження пацієнта, розуміння діагностичної документації, розробка плану реабілітації пацієнта, що включає протезування/ортезування, зняття замірів та план виготовлення протезного чи ортезного виробу, виготовлення та корекція протезного або ортезного виробу, взаємодія з пацієнтом та іншими фахівцями для оцінки результатів втручання.

ПРН 8. Демонструвати здатність самостійно аналізувати наукову літературу та застосовувати найкращі наявні докази для вирішення важливих проблем або питань у сфері протезування та ортезування.

ПРН 9. Вірно та якісно виконувати усі важливі елементи процесу протезування або ортезування (від оцінки стану пацієнта до інструктажу щодо користування протезним або ортезним виробом), застосовуючи принципи професійної комунікації, толерантності, етики та конфіденційності.

ПРН 11. Мати та вміти застосовувати фундаментальні знання щодо рекомендацій з призначення, дизайну протезів чи ортезів на основі анатомії людини, вибору матеріалів, біомеханічних принципів, підгонки, оцінки, налаштування та досягнення конкретних результатів для пацієнта.

1.3.3. Вивчення навчального освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами освіти наступних **соціальний навичок (Soft Skills):** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим; застосовувати знання в практичних ситуаціях; здатність до адаптації та дії в новій ситуації, приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії. Здатність спілкуватися державною мовою (усно, письмово); використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компоненту
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 224 «Технології медичної діагностики та лікування» - магістри	Рік підготовки (курс):
		1-й
		Семестр
		2-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 40, самостійної роботи здобувача освіти -50.	Освітній ступінь: Другий (магістерський) рівень ОПП «Протезування - ортезування»	Лекції
		-
		Практичні, семінарські
		40 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		50 год.
		Індивідуальні завдання: год.
		Вид підсумкового контролю: залік

2.1 Опис освітнього компонента

2.2.1 Теми лекцій Не передбачено програмою

2.2.2 Семінарські заняття Не передбачено програмою

2.2.3 Практичні заняття

№	Тема	год.	Методи навчання	Форми контролю
1	Тема 1. Порушення кровообігу. Види, причини і механізми виникнення. Артеріальне та венозне повнокрів'я. Недокрів'я. Плазморагія. Кровотеча.	2	розповідь-пояснення, демонстрація	усне опитування (індивідуальне і фронтальне), письмове опитування; тестовий контроль
2	Тема 2. Тромбоз. Емболія. Шок. Порушення утворення та обігу лімфи.	2		
3	Тема 3. Некроз, клініко-морфологічні форми, причини, наслідки.	2		
4	Тема 4. Запалення, етіологія та патогенез, класифікація. Види запалення. Ексудативне запалення. Морфологія ексудативного запалення. Ускладнення. Причини смерті.	2		
5	Тема 5. Проліферативне запалення. Специфічне запалення. Гранулематоз. Сифіліс.	2		
6	Тема 6. Регенерація. Адаптація та компенсація.	2		

7	Тема 7. Пухлинний ріст, ознаки, види росту пухлин. Канцерогенні фактори. Метастазування. Вплив пухлини на організм людини.	2		
8	Тема 8. Підсумкове заняття.	2		тестовий контроль
9	Тема 9. Загальні відомості про опорно-рухову систему. Аномалії розвитку кісток: вади розвитку, ахондроплазія. Захворювання, пов'язані з аномалією матриксу кістки: недосконалий остеогенез, мукополісахарідози, остеопороз.	2	розповідь- пояснення, демонстрація	усне опитування (індивідуальне і фронтальне), письмове опитування; тестовий контроль
10	Тема 10. Хвороби, що викликані дисфункцією остеобластів: остеопетроз, хвороба Педжета. Хвороби, що пов'язані з порушенням мінерального гомеостазу: рахіт та остеомалія, гіперпаратиреоз, ниркова недостатність.	2		
11	Тема 11. Переломи кісток. Остеонекроз. Остеомієліт.	2		
12	Тема 12. Пухлини кісток та пухлино подібні захворювання кісток. Кістковоутворюючі пухлини, хрящовутворюючі пухлини.	2		
13	Тема 13. Сполучнотканинні та фіброзно-кісткові пухлини, пухлини різного походження. Метастатичні пухлинні ураження скелету.	2		
14	Тема 14. Хвороби суглобів: остеоартрит, ревматоїдний артрит, серонегативні спондилоартропатії.	2		
15	Тема 15. Хвороби суглобів: інфекційний артрит, артропатії з відкладанням кристалів. Пухлини суглобів та структур, що пов'язані із суглобами.	2		
16	Тема 16. Пухлини та пухлино подібні утворення м'яких тканин.	2		
17	Тема 17. Захворювання скелетних м'язів: м'язові дистрофії, уроджені міопатії, міопатії, що пов'язані з уродженими помилками метаболізму, запальні міопатії, токсичні міопатії.	2	розповідь- пояснення, демонстрація	усне опитування (індивідуальне і фронтальне), письмове опитування; тестовий контроль
18	Тема 18. Ураження нервово-м'язового з'єднання. Пухлини скелетної мускулатури.	2		
19	Тема 19. Підсумкове заняття.	2		
20	Тема 20. Залік.	2		
	Всього	40		

2.2.4. Лабораторні заняття Не передбачено програмою

2.2.5. Самостійна робота

№	Тема	год.	Методи навчання	Форми контролю
	Розділ І. Загальна патоморфологія.			
1	Тема 1. Порушення кровообігу. Види, причини і механізми виникнення. Артеріальне та венозне повнокрів'я. Недокрів'я. Плазморагія. Кровотеча.	2	Самостійна робота здобувачів освіти з літератури, підготовка рефератів, Використання тестових завдань для самоконтролю	Усне опитування; письмове опитування; тестовий контроль; реферати; самоконтроль
2	Тема 2. Тромбоз. Емболія. Шок. Порушення утворення та обігу лімфи.	2		
3	Тема 3. Некроз, клініко-морфологічні форми, причини, наслідки.	2		
4	Тема 4. Запалення, етіологія та патогенез, класифікація. Види запалення. Ексудативне запалення. Морфологія ексудативного запалення. Ускладнення. Причини смерті.	2		
5	Тема 5. Проліферативне запалення. Специфічне запалення. Гранулематоз. Сифіліс.	2		
6	Тема 6. Регенерація. Адаптація та компенсація.	2		
7	Тема 7. Пухлинний ріст, ознаки, види росту пухлин. Канцерогенні фактори. Метастазування. Вплив пухлини на організм людини.	2		
8	Тема 8. Підсумкове заняття.	4		
9	Тема 9. Загальні відомості про опорно-рухову систему. Аномалії розвитку кісток: вади розвитку, ахондроплазія. Захворювання, пов'язані з аномалією матриксу кістки: недосконалий остеогенез, мукополісахарідози, остеопороз.	2		
10	Тема 10. Хвороби, що викликані дисфункцією остеобластів: остеопетроз, хвороба Педжета. Хвороби, що пов'язані з порушенням мінерального гомеостазу: рахіт та остеомалія, гіперпаратиреоз, ниркова недостатність.	2		
11	Тема 11. Переломи кісток. Остеонекроз. Остеомієліт.	2		
12	Тема 12. Пухлини кісток та пухлино подібні захворювання кісток. Кістковоутворюючі пухлини, хрящоутворюючі пухлини.	2		
13	Тема 13. Сполучнотканинні та фіброзно-кісткові пухлини, пухлини різного походження. Метастатичні пухлинні ураження скелету.	2		
14	Тема 14. Хвороби суглобів: остеоартрит, ревматоїдний артрит, серонегативні спондилоартропатії.	2		
15	Тема 15. Хвороби суглобів: інфекційний артрит, артропатії з відкладанням кристалів. Пухлини суглобів та структур, що пов'язані із суглобами.	2		
16	Тема 16. Пухлини та пухлино подібні утворення м'яких тканин.	2		

17	Тема 17. Захворювання скелетних м'язів: м'язові дистрофії, уроджені міопатії, міопатії, що пов'язані з уродженими помилками метаболізму, запальні міопатії, токсичні міопатії.	2		
18	Тема 18. Ураження нервово-м'язового з'єднання. Пухлини скелетної мускулатури.	2		
19	Тема 19. Підсумкове заняття.	6		
21	Тема 20. Залік.	6		
	Всього	50		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Поточна навчальна діяльність (ПНД) здобувачів освіти контролюється викладачем академічної групи після засвоєння кожної теми дисципліни, виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ. На прикінці семестру середній бал за ПНД викладачем кафедри переводиться у 200-бальну шкалу.

Таблиця

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітнього компонента, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5,00	200	4,30-4,31	172	3,60-3,61	144
4,97-4,99	199	4,27-4,29	171	3,57-3,59	143
4,95-4,96	198	4,24-4,26	170	3,55-3,56	142
4,92-4,94	197	4,22-4,23	169	3,52-3,54	141
4,90-4,91	196	4,19-4,21	168	3,50-3,51	140
4,87-4,89	195	4,17-4,18	167	3,47-3,49	139
4,85-4,86	194	4,14-4,16	166	3,45-3,46	138
4,82-4,84	193	4,12-4,13	165	3,42-3,44	137
4,8-4,81	192	4,09-4,11	164	3,40-3,41	136
4,77-4,79	191	4,07-4,08	163	3,37-3,39	135
4,75-4,76	190	4,04-4,06	162	3,35-3,36	134
4,72-4,74	189	4,02-4,03	161	3,32-3,34	133
4,7-4,71	188	3,99-4,01	160	3,30-3,31	132
4,67-4,69	187	3,97-3,98	159	3,27-3,29	131
4,65-4,66	186	3,94-3,96	158	3,25-3,26	130
4,62-4,64	185	3,92-3,93	157	3,22-3,24	129
4,60-4,61	184	3,89-3,91	156	3,20-3,21	128
4,57-4,59	183	3,87-3,88	155	3,17-3,19	127
4,54-4,56	182	3,84-3,86	154	3,15-3,16	126
4,52-4,53	181	3,82-3,83	153	3,12-3,14	125
4,50-4,51	180	3,79-3,81	152	3,10-3,11	124
4,47-4,49	179	3,77-3,78	151	3,07-3,09	123
4,45-4,46	178	3,74-3,76	150	3,05-3,06	122
4,42-4,44	177	3,72-3,73	149	3,02-3,04	121
4,40-4,41	176	3,70-3,71	148	3,00-3,01	120
4,37-4,39	175	3,67-3,69	147	Менше 3	Недостатньо

4,35-4,36	174	3,65-3,66	146
4,32-4,34	173	3,62-3,64	145

Залік – виставляється викладачем академічної групи наприкінці останнього заняття, при умові відсутності академічної заборгованості з лекційних та практичних занять і наявності середнього балу, який $\geq 3,00$ (за 4-бальною шкалою).

Загальна поточна діяльність визначається як середнє арифметичне балів ПНД, які переводяться у 200-бальну шкалу ЕСТС (табл.).

Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може набрати за вивчення дисципліни – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 120.

Одержані здобувачем освіти бали викладач виставляє в індивідуальний план здобувача з відміткою **«зараховано»** та заповнює відомості успішності з дисципліни за формою У-5.03А.

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukcziyi-navchalnogo-proczesu/). Положення про порядок відпрацювання здобувачами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

3.2. Перелік питань до заліку

1. Порушення кровообігу. Види, причини і механізми виникнення. Артеріальне та венозне повнокрів'я. Недокрів'я. Плазморагія. Кровотеча.
2. Тромбоз. Емболія. Шок. Порушення утворення та обігу лімфи.
3. Некроз, клініко-морфологічні форми, причини, наслідки.
4. Запалення, етіологія та патогенез, класифікація. Види запалення. Ексудативне запалення. Морфологія ексудативного запалення. Ускладнення. Причини смерті.
5. Проліферативне запалення. Специфічне запалення. Гранулематоз. Сифіліс.
6. Регенерація. Адаптація та компенсація.
7. Пухлинний ріст, ознаки, види росту пухлин. Канцерогенні фактори. Метастазування. Вплив пухлини на організм людини.
10. Загальні відомості про опорно-рухову систему. Аномалії розвитку кісток: вади розвитку, ахондроплазія. Захворювання, пов'язані з аномалією матриксу кістки: недосконалий остеогенез, мукополісахарідози, остеопороз.
11. Хвороби, що викликані дисфункцією остеобластів: остеопетроз, хвороба Педжета. Хвороби, що пов'язані з порушенням мінерального гомеостазу: рахіт та остеомалія, гіперпаратиреоз, ниркова недостатність.
12. Переломи кісток. Остеонекроз. Остеомієліт.
13. Пухлини кісток та пухлино подібні захворювання кісток. Кістковоутворюючі пухлини, хрящоутворюючі пухлини.
14. Сполучнотканинні та фіброзно-кісткові пухлини, пухлини різного походження. Метастатичні пухлинні ураження скелета.
15. Хвороби суглобів: остеоартрит, ревматоїдний артрит, серонегативні спондилоартропатії.
16. Хвороби суглобів: інфекційний артрит, артропатії з відкладанням кристалів.
17. Пухлини суглобів та структур, що пов'язані із суглобами.
18. Пухлини та пухлино подібні утворення м'яких тканин.
19. Захворювання скелетних м'язів: м'язові дистрофії, уроджені міопатії, міопатії, що

пов'язані з уродженими помилками метаболізму, запальні міопатії, токсичні міопатії.

20. Ураження нервово-м'язового з'єднання.

21. Пухлини скелетної мускулатури.

Перелік практичних навичок до заліку

1. Описати макропрепарат:

1. Гангрена стопи. 2. Геморагічний інфаркт легені. 3. Пристінковий тромб аорти. 4. Крововилив у мозок. 5. Фібринозний перикардит. 6. Флегмона верхньої кінцівки. 7. Туберкульозний спондиліт. 8. Саркома стегна. 9. Метастази меланому у хребці. 10. Остеомієліт. 11. Ахондроплазія. 12. Рахіт. 13. Акромегалія.

2. Описати мікропрепарат:

4. Тромбофлебіт. 7. Геморагічний інфаркт легені. 22. Емфізема легені. 86. Фібринозний / фібринозно-гнійний перикардит. 90. Крупозна пневмонія. 97. Кардіосклероз постінфарктний / інтерстиційний. 146. Грануляційна тканина. 163. Недиференційована саркома. 184. Інфаркт міокарда.

3.3. Контрольні питання.

Теоретичні питання:

1. Некроз, клініко-морфологічні форми. 2. Види артеріального повнокров'я. 3. Види венозного повнокров'я. 4. Тромбоз, види тромбів. 5. Тромбоемболія, її види. 6. Види ексудативного запалення. 7. Види проліферативного запалення. 8. Види загоєння ран. 9. Відмінності доброякісних і злоякісних пухлин. 10. Аномалії розвитку кісток. 11. Хвороби кісток. 12. Пухлини кісток. 13. Пухлиноподібні захворювання кісток. 14. Хвороби суглобів. 15. Пухлини суглобів та структур, що пов'язані із суглобами. 16. Пухлини та пухлино подібні утворення м'яких тканин. 17. Міопатії. 18. Пухлини скелетної мускулатури.

Практичні навички:

1. Описати макропрепарат:

1. Гангрена стопи. 2. Флегмона верхньої кінцівки. 3. Туберкульозний спондиліт. 4. Саркома стегна. 5. Метастази меланому у хребці. 6. Остеомієліт.

2. Описати мікропрепарат:

4. Тромбофлебіт. 7. Геморагічний інфаркт легені. 146. Грануляційна тканина. 163. Недиференційована саркома. 184. Інфаркт міокарда.

3.4. Індивідуальні завдання

Оцінювання індивідуальних завдань здобувача освіти здійснюється за виконання завдань викладачем:

- доповідь реферату на практичному занятті 0-2 бали;
- доповідь з презентацією на практичному занятті 0-3 бали,
- доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 0-5 балів;

Бали за індивідуальні завдання здобувача освіти (загалом не більше 10 балів) можуть додаватись як заохочувальні додаткові бали до підсумкового балу за поточну навчальну діяльність, розраховану з використанням таблиці 2 і входять в склад оцінки з освітнього компонента.

3.5. Правила оскарження оцінки

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Здобувачі освіти зобов'язані систематично опановувати теоретичні знання та практичні навички, що передбачені навчальною програмою з освітнього компонента; завжди мати охайний зовнішній вигляд (білий халат, шапочка); вимикати мобільні пристрої під час проведення практичних занять та лекцій; виконувати правила внутрішнього розпорядку ХНМУ.

Під час занять дозволяється: залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача; пити безалкогольні напої; фотографувати слайди презентацій; брати активну участь у ході заняття; заборонено: їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження); палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби; нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу; грати в азартні ігри; наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території); галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять. Не допускаються запізнення здобувачів освіти на практичні заняття та лекції. Під час лекційного заняття здобувачам освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора – це абсолютно нормально. Практичні заняття передбачають активну участь під час обговорення в аудиторії, здобувач освіти мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі: повага до колег, толерантність до інших та їхнього досвіду, сприйнятливість та неупередженість, здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента, ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів, я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції, обов'язкове знайомство з першоджерелами. Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів освіти очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування практичних занять та лекцій є обов'язковим. Пропуски практичних занять відпрацьовуються викладачу групи або черговому викладачу. Прийом відпрацювань та консультацій проводяться щоденно з 15⁰⁰ до 17⁰⁰ та по суботах згідно до «Положення про порядок відпрацювання здобувачами освіти навчальних занять» від 07.12.2015 № 415. Пропущені лекції відпрацьовуються лекторові або викладачу групи шляхом написання реферату та усної відповіді на питання з теми пропущеної лекції.

Під час проведення практичного заняття староста групи призначає чергового здобувача освіти, який повинен перед початком заняття забезпечити групу мікроскопами та мікропрепаратами відповідно до теми заняття та є відповідальним за чистоту і порядок в учбовій кімнаті та збереження обладнання, мікро- та макропрепаратів.

Під час проведення контролю знань здобувачів освіти не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном чи іншими електронними пристроями.

Здобувачі освіти з особливими потребами повинні попередити викладача до початку занять, на прохання здобувача освіти це може зробити староста групи. Якщо у здобувача освіти виникнуть будь-які питання, він може його завжди вирішити перш за все з викладачем або завучем кафедри, якщо це потрібно.

Охорона праці:

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра патологічної анатомії підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

- Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).
- Наказ №305 від 27.08.19 р. щодо організації навчально-виховного процесу в ХНМУ
- Кодекс академічної доброчесності ХНМУ.
- Наказ № 165 від 02.07.2020 р. про заходи з розвитку системи академічної доброчесності в ХНМУ.
- Положення про академічну доброчесність.
- Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ.
- Рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.
- Закон України «Про освіту», стаття 42.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Патоморфологія: нац. підруч. / В.Д. Марковський, В.О. Туманський, І.В. Сорокіна П20 та ін., за ред. В.Д. Марковського, В.О. Туманського. — К.: ВСВ «Медицина», 2015 — 936с., кольор.вид. ISBN 978-617-505-450-5
2. Кумар В. Основи патології за Роббінсом : пер 10-го англ. вид. : у 2 т. / Віней Кумар, Абдул К. Аббас, Джон К. Астер ; наук. ред. пер. проф.: І. Сорокіна, С. Гичка, І. Давиденко. — К. : ВСВ «Медицина», 2019. — XII, 420с.
3. Патоморфологія та гістологія : атлас / за ред.: Д. Д. Зербіно, П20 М. М. Багрія, Я. Я. Боднара, В. А. Діброви. - Вінниця : Нова Книга, 2016. - 800 с. : іл.
4. Histology for Pathologists/ ad. Stacey E. Mills – Philadelphia – Baltimore - New York – London – 2020 – 1320p.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE - <https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5860>
2. Центр тестування – база ліцензійних тестових завдань «Крок»
3. <http://library.med.utah.edu/WebPath/webpath.html>
4. <http://www.webpathology.com/>

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dyisc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx